

SADRŽAJ

IZVODI IZ RECENZIJA	15
PREDGOVOR	19
UVOD	25
1. PREDMET, CILJ I ZNAČAJ PSIHLOGIJE	29
Predmet i cilj psihologije	31
Značaj psihologije	32
2. RAZVOJ PSIHLOGIJE KAO NAUKE	37
Razvoj psihologije kao nauke	39
Grane psihologije	41
Predmet saobraćajne psihologije	44
Ciljevi i zadaci saobraćajne psihologije	47
Metodologija saobraćajne psihologije	48
3. SAOBRAĆAJNA PSIHLOGIJA I NJENA PRIMJENA	51
4. PSIHIČKI PROCESI	59
Psihički procesi i funkcije	61
Opažanje vanjskog svijeta	61
Osjećaji (osjeti)	62
Opšte osobine osjeta	63
Pragovi osjeta	64
Reakciono vrijeme	65
Refleksi	66
Opažanje	68

Osobine opažaja ili percepcija	70
Različitost opažaja ili percepcija	71
Poremećaji opažanja	72
Opažanje vremena u mirovanju i pokretu	74
Opažaji prostornih odnosa – procjena rastojanja	75
Predstave	75
Pažnja	79
Karakteristike pažnje	79
Vrste pažnje	82
Mišljenje i zaključivanje	83
5. UČENJE, PAMĆENJE I ZABORAVLJANJE	85
Učenje, pamćenje i zaboravljanje	87
Učenje putem uslovljavanja	88
Učenje putem pokušaja i pogreški	88
Učenje imitacijom	89
Učenje putem uviđanja u situaciju	89
Pravila i tehnike učenja	90
Pamćenje	95
Zaboravljanje	99
Vještine i navike	101
6. EMOCIJE I EMOCIONALNA STANJA	105
7. ORGANSKE I FIZIOLOŠKE OSNOVE PSIHIČKOG ŽIVOTA	113
Organske i fiziološke osnove psihičkih pojava	115
Organski i fiziološki mehanizmi	116
Nervni sistem i njegovo funkcionisanje	118
Mozak	119

Nervna ćelija i njena funkcija	125
Vrste nervnih puteva	127
Kičmena moždina	129
Periferni nervni sistem	133
Vegetativni nervni sistem	134
Endokrini sistem	138
Imunski sistem	143
Psihoneuroendokrini procesi u stresu	148
Mehanizmi neuroendokrinih procesa u stresu	149
Mehanizmi adaptacije i regulacije metabolizma u stresu	150
Psihološki mehanizmi u procesu adaptacije	152
Psihoneuroimunološki procesi u stresu	155
Interakcija nervnog i imunološkog sistema u stresu	156
8. LIČNOST	159
9. SPOSOBNOSTI	167
Pojam, značaj i grupe sposobnosti	169
Tjelesne, zdravstvene i fizičke sposobnosti	171
Mentalne – intelektualne sposobnosti	172
Čulne – senzorne sposobnosti	178
Osjeti vida	178
Sposobnosti vida i njihova povezanost sa upravljanjem motornim vozilom	190
Dnevno i noćno viđenje	190
Osnovne funkcije i karakteristike vida	191
Uticaj funkcionalnih nedostataka i anomalija vida na efikasnost upravljanja vozilom	193
Aduktivne sposobnosti i osjeti sluha	195

Kožni osjeti	200
Osjeti mirisa	202
Osjeti ukusa	203
Osjeti kretanja i ravnoteže	204
Psihomotorne sposobnosti	206
Vještine, navike i automatizacija pokreta	212
Temperament	213
Karakter	216
Stavovi i shvatanja	220
Potrebe, motivi i interesi	222
Motivacija vozača	223
10. AKTIVNOSTI I PONAŠANJA	227
Osnovni pojmovi	229
Značajni činioci aktivnosti, rada i ponašanja	232
Aktivnosti i modeli ponašanja vozača	233
Frustracije i stresne situacije u saobraćaju	233
Uticaj stresora na stresnu reakciju u saobraćaju	238
Ličnost i stres	241
Stilovi (ne)efikasnog reagovanja u stresnim situacijama	244
Umor vozača – stanje organizma kao mogući uzrok neefikasnog reagovanja u saobraćaju	255
Faktori koji uslovljavaju pojavu umora	256
Subjektivni i objektivni znaci umora kod vozača	260
Ostali načini sprečavanja pojave umora kod vozača	262
11. PONAŠANJE VOZAČA POD UTICAJEM ALKOHOLNIH PIĆA, PUŠENJA, DROGA I BOLESTI	265
Uticaj alkohola, nikotina i drugih medikamenata na vozača	267

Uticao alkohola	267
Psihofiziološki efekti alkohola na sposobnosti vozača	268
Uticao alkohola na ponašanje vozača i upravljanje vozilom	270
Uticao nikotina i ugljen – monoksida na efikasnost upravljanja vozilom	277
Uticao raznih droga na ponašanje vozača	279
Uticao različitih bolesti i upotrebe lijekova na vozača	280
Uticao vanjskih faktora na vozača	284
Fizičko – klimatski uslovi	284
12. OPSERVACIJA I PROCJENA LIČNOSTI	289
Procjena ličnosti	291
Protokol	304
13. ČOVJEK I DRUGI FAKTORI BEZBJEDNOSTI SAOBRAĆAJA	315
Čovjek i drugi faktori bezbjednosti saobraćaja	317
Osnovni pristup u proučavanju saobraćajnih nezgoda	320
14. SAOBRAĆAJNA CIVILIZACIJA I KULTURA	333
Civilizacija i saobraćajna kultura	335
Edukacija učesnika u saobraćaju	338
Međusobne komunikacije i interakcije vozača	350
Odnosi vozača i pješaka	353
Odnos vozača prema putu	357
Odnos vozača prema vozilu	359
Odnos vozača prema saobraćajnim propisima i pravilima	362
Odnos vozača prema sebi	364
LITERATURA	371